

วันขึ้นปีใหม่ของไทย
เริ่มวันที่ ๑ มกราคม ตั้งแต่เมื่อใด

วันขึ้นปีใหม่ของไทย

เริ่มวันที่ ๑ มกราคม ตั้งแต่เมื่อใด

ในสมัยโบราณวันขึ้นปีใหม่ของไทย คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ และเปลี่ยนเป็นวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ ตามคติพราหมณ์ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๓๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ได้มีพระบรมราชโองการประกาศเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เป็นวันที่ ๑ เมษายน และให้เลิกใช้จุลศักราชในทางราชการ เปลี่ยนมาใช้รัตนโกสินทรศก โดยเริ่มในปีรัตนโกสินทรศก ๑๐๘ (พ.ศ. ๒๔๓๒) เป็นต้นมา ต่อมา พ.ศ. ๒๔๕๕ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) โปรดเกล้าฯ ให้เลิกใช้รัตนโกสินทรศก และให้ใช้พุทธศักราชแทน ส่วนวันเดือนปีคงใช้ไปตามเดิม ต่อมาได้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ตามสากลทั่วไป คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ เป็นต้นมา ดังประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๔๘๓ ประกาศให้ใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ ความว่า

“โดยที่จารีตประเพณีของไทยแต่โบราณมาได้ถือวันแรม ๑ ค่ำ เดือนอ้าย เป็นวันขึ้นปีใหม่ เป็นการสอดคล้องต้องกับคติแห่งพระพุทธศาสนา ซึ่งถือฤดูเหมันต์เป็นการเริ่มต้นปี ต่อมาจารีตอันนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปตามคติพราหมณ์ซึ่งใช้วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนห้า เป็นวันขึ้นปีใหม่ ครั้นภายหลังเมื่อทางราชการนิยมใช้สุริยคติจึงได้ถือวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันขึ้นต้นปีมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๓๒ แต่ในนานาอารยประเทศทั้งปวง ตลอดถึงประเทศใหญ่ ๆ ทางปลายบูรพทิศนี้ได้นิยมใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นต้นปี การนิยมใช้วันที่ ๑ มกราคมนี้มิได้เกี่ยวข้องกับลัทธิศาสนา จารีตประเพณี หรือการเมืองของชาติใดประเทศใด แต่เป็นการคำนวณโดยวิทยาการทางดาราศาสตร์และนิยมใช้กันมาเป็นเวลากว่าสองพันปี เมื่อประเทศไทยได้นิยมถือสุริยคติตามอย่างนานาประเทศแล้ว ก็เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นต้นปีเหมือนอย่างประเทศทั้งหลาย เพราะวันที่ ๑ มกราคม ก็ใกล้เคียงกับวันแรม ๑ ค่ำ ของไทย และเป็นการใช้ฤดูหนาวเริ่มต้นปี การใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่จะเป็นการสอดคล้องต้องตามจารีตประเพณีโบราณของไทย ต้องตามคติแห่งพระบรมพุทธศาสนาและได้ระดับกับนานาอารยประเทศทั้งมวล อนึ่ง ได้มีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติปีประดิทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๓ และพระราชบัญญัตินั้นก็ใช้อย่างใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นอันว่าทางรัฐนั้นได้ใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันเริ่มปีใหม่แล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์ คณะสงฆ์ และอาณาประชาราษฎร์ทั้งมวล นิยมถือวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ ให้ถือเป็นจารีตประเพณีของชาติตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป และขอให้ปีใหม่อันเริ่มขึ้นในวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ นี้ จงเป็นเวลารุ่งอรุณแห่งชีวิต ให้ชาติไทยได้รับความเจริญและก้าวหน้าขึ้นสู่ความรุ่งโรจน์ใหญ่หลวง ให้อาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงได้รับความร่มเย็นเป็นสุขทั่วกันเทอญ”

เอกสารประกอบ

๑. พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ประกาศเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เป็นวันที่ ๑ เมษายน และให้เลิกใช้จุลศักราชในทางราชการ เปลี่ยนมาให้ใช้รัตนโกสินทรศก
๒. พระบรมราชโองการ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) ประกาศให้เลิกใช้รัตนโกสินทรศก และให้ใช้พุทธศักราชแทน
๓. ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๔๘๓ ประกาศให้ใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่
๔. พระราชบัญญัติปีประติทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓ ให้ใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันเริ่มปีใหม่

ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๕ แผ่นที่ ๕๓ วันอาทิตย์ เดือนสี่ ค่ำ ปีชวดสัมฤทธิ์ศก ๑๓๕๐ หน้าเบอร์ ๕๔๑

สารบัญ

ประกาศให้ ใช้วันอย่างใหม่	หน้า ๕๔๑
กงสุลเยนเรอราล.กณมวรกเจ้า	หน้า ๕๔๓
ข้าราชการพลเรือน	หน้า ๕๔๓
เจ้าอาวาส	หน้า ๕๔๓
พระราชทานเพลิง	หน้า ๕๔๔
พระราชทานยศศิลาหน้าเพลิง	หน้า ๕๔๔
ขอกแก้	หน้า ๕๔๔
การขึ้นเรือใน วิถี ที่ สุก ของ ราชกิจจานุเบกษา	หน้า ๕๔๔

ประกาศ

ให้ ใช้วันอย่างใหม่

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ มหิตลวาทพยอมตามกรมมยุรีรัตนราชวิจิตร วรรณพจนนวิพิตร วรรณวิทยราชนิกรวมจากุณนิก บรมมหาจักรพรรดิราชสังกาศ บรมฉรรนิกรมทวารราชาวิราช บรมนารถยพิตร พระจุลจอม

เกล้าเจ้ากรุงสยาม ทั้งฝ่ายเหนือฝ่ายใต้ แลดินแดนที่ใกล้เคียง คือลาว เขมร ลาว กวามลาว ยุทธเทวียง รลา ตา ตา

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าว่า ตั้งว่า กวามทรงพระราชาดำรัส ถึงวิชัยวิชัย เกื่อน ที่ใช้กันอยู่ในสยามรัฐมณฑล แลที่ใช้ในประเทศใหญ่น้อยเขมรมากในโลกนี้ เป็นอันค้างกันอยู่มากคือกล่าวโดยย่อก็เป็นวิชัยตามจักรทศคืออย่างหนึ่ง แลสรวิคคคืออย่างหนึ่ง จึงทรงพระราชดำริที่ว่า วิชัยมีขึ้นเขื่อนน้อยอย่างก็ที่สุดนั้นควรระประคอบด้วยเหตุอันควร ๓ ประการ ประการหนึ่ง (๑) คือให้ถูกต้องโดยชื่อกับบุคคล ประการหนึ่ง (๒) ให้มีพระมณฑลขึ้นเสมอไม่มากไม่น้อยกว่ากันนัก กับประการหนึ่ง (๓) ให้มีทั้งปวงรู้ โองายทั่วไปก็ดีกว่าอย่างอื่น ทั้งนี้จึงระสมควรที่จะใช้ ในประเทศอันทั้งปวง

แต่วิชัยเขื่อนมีที่ใช้อยู่ทุกวันนี้ นิยามจักรทศคคือแลตราไครยตามตำราสุริยาคระเป็นคำ เพื่อว่า จันทรคคือให้เข้าประคอบกับสุริยโคจรได้ แลสรวิคคคือตามตำราอัน นี้ ก็มีแต่อาไครยกับดาวฤกษ์อย่างเกี่ยว ไม่ได้เอาให้รวมกับโลกนี้ เป็น

หลักอย่างสามัญสงกรานต์ ซึ่งอาทิตย์ทรงสถู
 กลางโลกย์เพราะเหตุว่า สุริยโคจรโดยดาวฤกษ์
 รอยหนึ่งตามควรวานเป็นเขี้ยวหนึ่งได้ ๓๖๕ วัน ๖ โมง
 ๑๒ นาที ๓๖ วินาที แต่สุริยโคจรโดยเหนือ
 ไตรรอยโลกย์ แต่ทรงสถูกลางโลกย์นี้ที่นับว่า
 เป็นสามัญสงกรานต์ ขาเข้านี้ มีมัธยมประ
 มาณเป็นเขี้ยวหนึ่ง ๓๖๕ วัน ๕ โมง ๔๘ นาที
 ๕๒ วินาที เหตุฉนี้ประมาณ ๖๐ ปี คติทั้งสอง
 นี้จะผิดกันถึงวันหนึ่ง สามัญสงกรานต์จึงได้เลื่อน
 ไปวันหนึ่งจากองศาหนึ่งทุก ๖๐ ปี ฤกษ์ฤกษ์ก็เลื่อน
 ไปตามกัน เมื่อคำนวณดูก็เห็นว่าแรกตั้งจุลศักราช
 นี้ เป็นวันสามัญสงกรานต์ขาเข้า และมีสุริย
 ปรภาเวลาย่ำย ๓ โมง ครั้นกาลล่วงมาถึง
 เวลา จุลศักราช ๑๒๕๐ ปี คติเป็นวัน
 สงกรานต์ เคลื่อนเข้ามาภายหลังสามัญสงกรานต์
 ขาเข้าถึง ๒๑ วัน ฤกษ์ฤกษ์ก็เคลื่อนมาตามกัน
 ด้วยเหตุว่าฤกษ์ย่อมเป็นตามอาทิตย์กับโลกย์นี้ ตั้ง
 อยู่อย่างใด ก็เป็นอย่างนั้น ไม่เอาใครรบแต่ดาวฤกษ์
 เพราะฉนั้นสุริยคติกาลตามสุริยชาครนี้ ก็ไม่สม
 กันเหตุอันควรประการที่ ๑ ซึ่งกล่าวมาแล้ว

อนึ่งวิธีนับที่ไซอยู่ทุกวันนี้ ย่อมมี
 ประมาณเป็นสามอย่างไม่เสมอกัน คือขี้นปรกติ
 ๑๒ เดือนเป็น ๓๕๔ วัน ขี้นอธิการ ๓๕๕ วัน
 ขี้นอธิการ ๑๓ เดือนเป็น ๓๕๔ วัน ถ้าจะ
 แปลกกันแต่อย่างเช่นนี้ปรกติ ขี้นอธิการเท่านั้น
 ก็จะไม่ผิดประหลาดมากนัก แต่วิธีอย่างนี้ มีขี้น
 อธิการยาวกว่าขี้นปรกติ และขี้นอธิการถึงเดือน
 สิบ เพราะฉะนั้นวิธีนับอย่างนี้ ไม่สมกันเหตุ
 อันควร โดยประการที่ ๒ ซึ่งกล่าวมาแล้ว

อีกประการหนึ่ง วิธีนับเดือนที่ไซอยู่
 ทุกวันนี้ถ้าพ้นจากกาลประจุบันไปแล้ว จะเป็น
 กาลอดีตก็ อนาคตก็ เป็นการยากที่คนสามัญ
 ระบุได้ว่าขี้นใดเป็น อธิการ อธิการฤกษ์ปรกติ
 ถึงแม้ว่าผู้ที่รู้วิชาเลขคี่แล้ว ก็ยังต้องคิด
 คำนวณหาเวลาว่าสอยสวนอยู่ช้านานจึงจะ ใ้รู้
 ทั่วถึงทำพิสุทธิมาศ ก็ทำสัมมุขอาทิตย์
 แลจันทร์ ในวันเข้าพรรษา แลวันยวารณา ใ้รับ
 ทั่วอย่างฤกษ์ โดยผ่อนวันในขี้นใ้เป็นอธิการ
 อธิการฤกษ์ปรกตินั้น เข้าหาใ้ต้องอย่างฤกษ์เข้า
 พรรษา อยู่ในฤกษ์ ๒๐ ฤกษ์ ๒๑ ฤกษ์
 ๒๒ คือ บุรพาสาย อุตรวาสาย สวาระนะ ๓ ฤกษ์
 กับฤกษ์ยวารณาอยู่ในฤกษ์ ๒๖ ฤกษ์ ๒๗
 ฤกษ์ ๑ คืออุตรวาทรวเรวก็ อธิ ๓ ฤกษ์ แล้ว
 อย่านใ้สงกรานต์ก่อนขึ้น ๔ คำ เดือน ๕ ทั่ว
 ทางคำนวณ อย่างนี้ เป็นของคิณิกนภายหลังไม่ใ้
 เป็นทำราวดีมาแต่เดิมแรกตั้งจุลศักราช เหมือน
 ตำราสุริยชาคร เพราะฉนี้คิณิกนวารในอักษ
 เถลิงศก ขานขี้นครั้งกันขานขี้นใ้ไม่ตรงกัน แลทาง
 คำนวณอย่างนี้จะกำหนดลงว่าขี้นปรกติ ขี้นขี้นอธิ
 มาศอธิการ ขี้นหนึ่ง ก็ไม่ใ้ คิณิกนวารเสมอ
 กันก็อาจจะทำให้ต่างกันใ้ มีทั่วอย่างใ้มีอยู่
 เช่นขี้นฤกษ์เอกศกจุลศักราช ๑๒๗๑ ใ้ขี้นขี้นนำ
 อธิ ขี้นใ้ใครพวกหนึ่งมีสมเด็จพระเจ้าบรมวงษเชอ
 เจ้าฟ้ามหาพลา กรมสมเด็จพระนารายณ์ปรบขี้นใ้
 สันพระชนม์แลพระโอรสขี้นเป็นพระเจอน ก็คำ
 นวนออกว่าเป็นขี้นอธิการ ใครอีกพวกหนึ่งมีพระเจ้า
 บรมวงษเชอ กรมพระยวเรศวริยาลงกรณ์ แลขี้น
 ใ้ขี้นพระพมา (เฉลิม) ใ้ถึงแก่กรรมเป็นขี้น

๑๒ โมง ๒๒ นาที ๓ วินาที ๑๗ รอยจันทร์โคจร
 เป็น ๓๕๒ วัน ๘ โมง ๒๘ นาที ๓๖ วินาทีพิเศษ
 มงทั้งสำหรับนับต่อไปข้างหน้าปีปรกติ จึงเรียกว่า
 ๓๕๒ วันเท่านั้น ๑๓ รอยจันทร์โคจรเป็น ๓๘๓
 วัน ๒๑ โมง ๑๒ นาที ๓๘ วินาที แต่เศษโมง
 เกือบเต็มวันได้แล้ว แลเศษเศษโมงปีปรกติซึ่ง
 ทั้งวันนั้นผลสมเข้าให้เต็มวันเป็นข้ออีกมาก ๓๘๒
 วัน ส่วนเศษโมงที่ยังเหลืออยู่อีกนั้นเสลาเข้า รวม
 เต็มวันเข้าเมื่อใด ก็เป็นข้ออีกวารเต็มวันเช่นเมื่อนั้น
 ในยศหนึ่งซึ่งนับ รวม ๑๘ ปีว่าคติชาติขบแต่จักร
 ทรงกันโดยเป็น ๑๘ รอยอาทิตย์ ๒๑๕ รอย
 จันทร์นั้น เมื่อกิจกฤตมาทำราศุวิษัทร แต่ทำรา
 สอนักเห็นว่าไม่ตรงกันแท้ ว่าแต่เพียงตามทำรา
 ศุวิษัทร ๑๘ ปีนี้ สุริยคติได้ ๖๘๓๘ วัน
 ๒๑ โมง ๕๘ นาที ๒๒ วินาที จันทร์คติได้
 ๖๘๓๘ วัน ๑๖ โมง ๓๑ นาที ๕๕ วินาที
 ผิดเศษโมงกันอยู่ดังนี้ วิชณบยอย่างนี้ที่รู้ใช้กัน
 อยู่ได้ก็เพียงแก่ช่วยกันหนึ่งหนึ่ง ซึ่งขอหมาย
 ประภาคไปเท่านั้น ครั้นล่วงปีไปแล้ววิถี ฤกษ์
 ข้างหน้าต่อไปก็ ถ้าไม่มีผู้ไม่มีการหมายเหตุ
 เป็นที่สังเกตไว้แล้ว ก็ไม่มีผู้ใดจะบอกได้ว่า
 เป็นกี่วันมาแล้ว เพราะเป็นการยากยิ่งเหลือที่ผู้
 ไทจะทรงจะทำได้ แลเป็นของที่รู้ได้เฉพาะ

น้อยก็วัดกันไม่เป๊ะสาขาวนทไป เพราะเหตุ
 ฉนั้นวิธีนับนี้ จึงไม่สมกับเหตุอันควร โดยประการ
 ที่ ๓ ถึงกล่าวมาแล้วข้างต้น
 จึงได้ทรงพระราชดำริห์ถึงวิธีนับที่ตาม
 สุริยคติกาล ซึ่งเกินอยู่รอบโลกนั้น มีกำหนด
 มัชยมประมาณรอบหนึ่ง ๓๖๕ วัน ๕ โมง ๔๘ นาที
 ๔๘ วินาทีนั้น มีทางนับอื่นหนึ่งซึ่งใช้กันว่า
 ปรกติสุรทิน ๓๖๕ วัน และมีอธิกสุรทิน ๓๖๖ วัน
 ปีปรกติ ๓ ปี มีอธิกธะ ๑ ปี อย่างนี้ไปจนครบ
 รอบปี ที่ ๑ ถัดรอบปีที่ ๒ ถัด รอบปีที่ ๓ ถัด
 ที่ควรจะมีอธิกสุรทินนั้น ก็ได้กลับขึ้นเป็นปีปรกติ
 ต่อเมื่อถึงรอบปีที่ ๔ จึงได้คงเป็นอธิกสุรทิน
 ทางนับอย่างนี้คิดเฉลี่ยเป็นปีหนึ่ง ได้ ๓๖๕ วัน
 ๕ โมง ๔๘ นาที ๑๒ วินาที มากกว่ามัชยม
 ประมาณอยู่ปีละ ๒๓ วินาที อย่างน้อยที่สุดที่
 ระคิดให้เป็นไปได้ตลอดไปเกือบ ๔๐๐๐ ปี จึงจะ
 เกือบจนถึงวันหนึ่ง วิชทางนับอื่นนี้สมกับเหตุ
 อันควรประการที่ ๑ ซึ่งกล่าวมาแล้วนั้น โดยได้
 สอดกับสุริยคติอย่างที่สุด แลสมกับเหตุอันควร
 ประการที่ ๒ โดยปีหนึ่ง มีประมาณไม่มาก
 ไม่น้อยกว่ากันหนึ่ง มีแต่ปีปรกติ ๓๖๕ วัน ถัดปี
 อธิกสุรทิน ๓๖๖ วัน เป็นกาลกำหนดสมควรที่
 จะเทียบเคียงความเจริญ ๆ ๆ เสมอมาในสรรพสิ่ง

ในการกำหนดพระราชพิธีประจำปีเบื้องต้นต่าง ๆ ก็
แก้ไข สังเกตเช่นเช่นวันพระหยุดทำการก็ให้คง
ใช้ตามเดิม

ข้อ ๔ ถ้าจะใครรู้ว่ามิใช่เป็นบ่อน้ำร้อน
ให้ตั้งรัตนโกสินทร์ศกลงเอา ๑๙๓ บวกเอา ๔
หารซากมิใช่เป็นบ่อน้ำร้อน เว้นไว้แต่บว
แล้วเลขครบ ๑๐๐ ก็ที่ ๒๐๐ ก็ที่ ๓๐๐ ก็ที่
อย่าให้ เป็นบ่อน้ำร้อนในนั้น ต่อเมื่อครบ ๕๐๐
จึงคงเป็นไปตามที่ว่ามีทุก ๕๐๐ ปี เสมอไป

ข้อ ๕ เงินภาษีอากรทั้งปวงนี้ให้ส่ง
ตามเดือนตามปีที่ว่ามานี้เงิน เดือนเงินนี้ในราชการ
ทั้งปวง ก็ให้จ่ายตามเดือนตามปีเหมือนกัน

ประกาศมาแต่เดือน ๕ เดือน ๕
แรม ๑๓ ค่ำมีชวงสัมฤทธิ์ศก รุกคึกราช ๑๒๕๐
เป็นวันที่ ๗๕๕๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

อง ลุลเย เเนอราลเดเน นักรค เฝ้า
วัน ๕ เดือน ๕ แรม ๑๑ ค่ำ เวลา
บ่าย ๕ โมงเศษ พระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกพระ
ที่นั่งจักรกริมหาปราสาทเบื้องบูรพทิศ
ให้พนักงาน กรมวัง กรมท่า นำซีเชช
ลกกี กงซุลเยเนอราลเดเนมารค เฝ้าทูลละอองธุลี
พระบาท

พระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสปฏิสันธูรา
โดยสมควรแล้ว กงซุลเยเนอราลเดเนมารคถวาย
คำนับกลับออกมา พระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้น

ข้าราชการถวายบังคมลา
ณวัน ๓ เดือน ๕ แรม ๕ ค่ำ มีชวง
สัมฤทธิ์ศก พระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกขุนนาง
พระยาศรีสังหเทพน้า นายอภัยพรหมศาล
นายหนานพรหมเทพเมืองน่าน ถวายบังคมลา
กลับไปยังบ้านเมืองทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
พระราชทานผ้าพรรณตามธรรมเนียม

ข้าตาย
พระครูพุทธพยากรณ์ เจ้าอาวาส
วัดอัมพรสวรรค์ (มีน) เป็นบุตรนายพุ่มชาว
เมืองปราจีนบุรี ได้มาเข้าศึกษาพระปริยัติธรรม
ต่อพระวชิรเกษิ เจ้าอาวาสวัดอัมพรสวรรค์
แต่อายุได้ ๑๓ ปี ครั้นอายุครบที่จะอุป
สมบท จึงได้อุปสมบทเป็นภิกษุอยู่วัดนั้น
ภายหลังพระวชิรเกษิถึงแก่มรณภาพ พระปลัด
(อ่อน) ได้เป็นพระครูพุทธพยากรณ์เจ้าอาวาส
จึงได้เป็นพระสมุหอยู่วัดนั้น ต่อมาพระครูพุทธพยา

ก็คำนวณออกว่าเป็นอธิกวารที่หก ๖ ปี เหมือน
เช่นเช่นชวภัทรวาทศกฤตศักราช ๑๑๕๕ ที่มีปรากฏ
ลงมาให้ดู เป็นถาวรเดิมกันอยู่ทั้งนี้ ถ้าจะว่า
ตามตำราของ ๑๕ ปี มีอธิกมาส ๗ ปี เป็น
กำหนดว่าในปีที่ ๓ ที่ ๖ ที่ ๙ ที่ ๑๒ ที่ ๑๕
ที่ ๑๘ กษัตริย์ ๑๕ เป็นอธิกมาส ก็เห็นพยาน
ตามบันทึกมีชื่อว่า ไช้ ไซ้ กับในใบบอกร้อยปี ที่ล่วง
มาแล้วเท่านั้น การข้างที่ที่ล่วงมาถนัด ก็ไม่
มีหลักฐานว่า ไช้ ตามตำรา นี้ กลับมีหลักฐาน
เป็นที่อ้างว่า ไช้ อย่างอื่น ก็คือในตำราสุริยาตร์
นี้เองมี ถอดที่เลข ๖๓๖ ไร่ ๖๓๖ ไร่ ๖๓๖ ไร่
แต่การคำนวณนี้ มี ไช้ ๕ อย่างอื่น
คือปีปรกติ ๓๕๔ ไร่ ปีอธิกวาร ๓๕๕ ไร่
ปีอธิกมาส ๓๕๖ ไร่ กษัตริย์อธิกมาสอธิกวาร
๓๕๕ ไร่ เป็นทองที่ปรกติที่ ไช้ เป็นสามัญ
ผู้เขยร้อยปีก็มี เป็นสองอย่าง คือปีปรกติ
๓๖๕ ไร่ อย่างนี้กับปีอธิกมาสที่
๓๖๖ ไร่ อย่างนี้ ในทางคำนวณนี้ มี ไช้ กับ
มี พลในอักษราถึงศกฤตศักราชว่า ๖๓๗ แล้ว
ก็เห็นเป็นปี อธิกมาสที่ ๖ ถ้ามี พลสูงกว่า
๖๓๗ แล้วปี ๖๓๘ เป็นปีปรกติสุริทิน ถ้าปี ไช้
เป็นปีปรกติสุริทิน ออมารต่ำกว่า ๑๓๗ ถ้าปี ไช้
เป็นปี อธิกมาสที่ ออมารต่ำกว่า ๑๓๖ สองอย่างนี้
๖๓๗ เป็นอธิกวาร ถ้าสุริทินว่าไม่มีอธิกวาร ถ้าปี
ไช้เป็นเกิดในอักษราถึงศกฤตศักราชที่เลข ๖๓๗
ก็จะมีไป ถึง ๓๑ ถ้าปี ไช้ เป็นอธิก
มาสก็ไม่ถึงไม่เป็นปีอธิกมาสถาวรที่เลขนี้ คือปี
ปรกติสุริทินด้วยเป็นอธิกวารของ ๑๑ ปีอธิกมาสที่

กับอธิกวารที่ ๖ ปีปรกติสุริทิน กับปรกติวารที่ ๖
ของ ๑๑ แล้วปีอธิกมาสที่ ๖ ปีปรกติวารของ ๑๑
ทางคำนวณนี้ รู้จักทำ อักษราถึงศกฤตศักราช
๓ แห่ง คือกษัตริย์พล ๑ ออมาร ๑ กษัตริย์
แล้วรู้ ไช้ ๖ ไร่ ไม่ต้องคำนวณปีคาวว่าปี ไช้ เป็น
อธิกมาสอธิกวาร ถ้าปรกติแล้วเห็นได้ว่า ดูจริง
เพราะเกิดกับวาร ในอักษราถึงศกฤตศักราช
ที่ ไช้ เป็นสามัญนี้ ไม่ยิ่งไม่หย่อนเคลือบคลาด
กันอย่างเช่นกล่าวมาในวิธีอื่นนี้ แต่ทางคำนวณ
นี้ไม่มีใครสอนกัน เพราะเป็นทางคิคุสอยสวน
ก็ออกวัดที่ราตรีมาเอง มีพยานที่คิคุส
ลงที่ ไช้ ๖ ไร่ แต่เป็นชื่อ ไช้ ๖ ไร่ ในทุกวันนี้
ฝ่ายกำหนดอธิกวารที่ ไช้ อยู่ทุกวันนี้ ก็ไปตาม
ทางคำนวณที่สุริทินมาเท่านั้น ใครมีตำราสำหรับ
ที่จะให้ วิธีอธิกวารเป็นเกณฑ์แล้วที่คลาดอย่างต่าง ๆ
ก็มาก แต่สอยสวนเขาก็ไม่ ไช้ ๖ ไร่ โดยที่สุริ
ทินวิธีอื่นที่ ไช้ ๖ ไร่ อยู่ทุกวันนี้ ถ้าปี ไช้
เป็นปี ไช้ ๖ ไร่ อย่างสูงเพียง ๖๐ ปีเศษแล้ว ก็รู้
แน่ไม่ ไช้ ๖ ไร่ ไช้ ๖ ไร่ เป็นอธิกมาส ถ้าอธิกวารแล้ว
เพราะใครทางคนทำจะทำให้ถูกไช้ ๖ ไร่ วิธีอื่น
วิธีอื่นที่ ไช้ ๖ ไร่ ในทวีปประเทศ ก็ด้วยอย่างเช่น
เมืองพม่าก็เคลือบคลาดอยู่วันหนึ่ง เพราะว่ามี
ไช้ ๖ ไร่ อธิกวาร ในปี ไช้ ๖ ไร่ แต่เมืองลาวเฉียง
ก็เคลือบคลาดอยู่ ๖ ไร่ เพราะว่ามี ไช้ ๖ ไร่
อธิกมาสที่สุริทิน การที่ประเทศที่มีวิธีอย่าง
อย่างนี้ ก็เพราะอยากจะทำ ไช้ ตามวันปรกติ
แล้ววิธีคิคุส กษัตริย์ที่สุริทินนี้ มีนิยมประมาณ
เกือบรอบโลกนี้ ทรงกษัตริย์ที่ร้อยหนึ่ง ๖๕ วัน

วิธี นับ วัน เดือน ปี ใน ประเทศ อัน รุ่งเรือง แล้ว ที่หลาย คน ที่มี เปน
 สำคัญ ใ้ ห่วงไป นับ ว่า มี อยู่ ดัง อย่าง ๆ หนึ่ง เรียก ชื่อ ว่า ปฏิทิน เปลี่ยน
 ฤๅ ปฏิทิน อย่าง เก่า ก็ เรียก ปฏิทิน อย่าง ใหม่ กำหนด วัน เดือน อย่าง ที่
 ประกาศ ใ้ ใ้ อยู่ แต่ ครั้ง คน ปี ใน เดือน มกราคม ใ้ บัด ถัด ศักราช
 แต่ มี อธิกสุรทิน ทุก ปี เมื่อ เวลา เอา เลข ๔ หาร ถัด ศักราช ได้ ชาติ ตัว
 ไม่มี เศษ ปฏิทิน อย่าง ใหม่ ประมาณ มี หนึ่ง ๓๖๕ วัน กับ ๖ ชั่วโมง ๑๕ นาที
 ปฏิทิน อีก อย่าง หนึ่ง เรียก ว่า เกรกอเรียน ปฏิทิน ฤๅ ปฏิทิน อย่าง ใหม่
 ซึ่ง ได้ ใ้ ใน ยุโรป ที่ เมือง โรม เปน ครั้ง แรก ตั้งแต่ ปี ถัด ศักราช
 ๑๕๘๒ ฤๅ เมื่อ พุทธ ศักราช ๒๑๒๕ มาจน ทุน วัน นี้ ปฏิทิน
 อย่าง ใหม่ นี้ ได้ มี ใน ประกาศ ซึ่ง กล่าว มา ข้าง ต้น นี้ ใ้ ใ้ อยู่ แล้ว
 แต่ เกือบ เหมือน กัน กับ ปฏิทิน อย่าง เก่า ทุก อย่าง แปร ตก กัน แต่ เพียง
 เมื่อ ถัด ศักราช ครบ ร้อย หนึ่ง ฤๅ สอง ร้อย ฤๅ สาม ร้อย ปี ซึ่ง
 เลข ๔ หาร ชาติ ตัว แล้ว หนึ่ง ห้าม ไม่ ใ้ มี อธิกสุรทิน คือ ครบ
 สี่ ร้อย ปี เมื่อ ได้ จึง ใ้ มี เหมือน หนึ่ง อีก การ ที่ ต้อง มี ปฏิทิน อย่าง ใหม่ แก่
 อย่าง เก่า ขน ใ้ นี้ ก็ เพราะ เหตุ ที่ จำนวน เวลา ปี ปฏิทิน อย่าง เก่า ยาว
 กว่า กำหนด จำนวน เวลา สำมัญ ึ่ง ภาว ศั อยู่ ประมาณ ปี ละ ๑๑ นาที
 เมื่อ การ เปน อยู่ อย่าง นี้ ๑๓๑ ปี เศษ ก็ จะ เกิด วน จาก กำหนด ถัด ภาว
 ไป วัน หนึ่ง จึง ต้อง คิด เด็ก อธิกสุรทิน เสีย ใ้ พวก ครอง กัน แม้ ว่า ปฏิทิน
 อย่าง ใหม่ นี้ มี จำนวน เวลา ปี ละ ๓๖๕ วัน ๕ โมง ๔๙ นาที ๑๒ วินาที

นี้ก็ยังเกินกว่าจำนวนเวลาตามบัญชีการนัดอยู่ประมาณปีละ ๒๐๐ วินาที
 แต่ว่าต่อเมื่อกาลล่วงไป ๒๐๒๖ ปีเศษ จึงจะมีถึงถึงวันหนึ่งได้
 ยะเป็นเวลาอันเกิดอาชวาทย์วันนั้นที่จริงต้องมีการ เข้มงวดสำหรับ
 ฆนิน อนาลก ระคิด แก่ต่อไป จึงหาได้ มีกำหนด แก่ ไรได้ ไรแล้วไม่
 แต่กระนั้น ก็ยังมีสรวลคิด ของผู้ที่ทราบกาลกำหนด มีว่า ถ้าแม้จะ
 แก่ ไรให้อุคต้องค่าไป ๖ อนาคต โน้นแล้ว เมื่อ กฤตศักราช พิน ครบ
 สี่พัน ปี ๆ ใด อันเป็นไปตามวิธี อย่างใหม่ นี้ให้ มีอริกสูร ทิน แล้ว จึง
 อริกสูร ทิน ปี นั้แล้ว ก็ยัง จะใช้ ได้ ตรง กับ กฤต กาลไป อีก หลาย หมื่น ปี

ปฏิทิน อย่างเก่า กับ อย่างใหม่ นี้ เมื่อ กฤตศักราช ๒๐๐ ปีเศษ
 ฤาจะ ก่อร่าง กำหนด ปี ลง ให้ แน่ นอน ที่อ คั้ง แต่ กฤตศักราช ๒๐๐๐ คน
 ๒๕๕ ฤา พระพุทธ ศักราช ๒๕๓๓ จน ๒๕๕๒ ปี นั้น วัน เดือน
 ตรงกัน ทั้ง ๒๕๒๒ อย่าง ไม่ คคลว เค็ดขึ้น กัน จน วัน เดียว คั้ง แต่ กำหนด นี้
 นับต่อมา ฤา ว่า นับ ตลอด หัก ขึ้นไป วัน ธรรมใหม่ ก็ ย่อม มาก กว่า
 ฤา น้อย กว่า อย่างเท่า นั้น สาม วัน ทุก สี่ร้อย ปี ตาม ที่ จะ นับ ต่อมา เป็น
 อนโลก ฤา จะ นับ ต่อ น หลัง ขึ้นไป เป็น ปฏิ ทม นั้น

ปฏิทิน อย่างใหม่ มีมิได้ ใช้ ใน ประเทศ ยุโรป พร้อม ที่ กัน ไป ใน กฤตศ
 ศักราช ๑๘๖๒๒ แต่ได้ ใช้ เปลี่ยน อย่างเก่า มา ติข ลำดับ เวลา ที่ ๒๒ ประเทศ
 ใน ที่ สุด ประเทศ อังฤษ จึงได้ ประกาศ ใช้ ใน กฤตศักราช ๑๘๕๒
 ฤาเมื่อ พระพุทธ ศักราช ๒๕๓๕ นั้น ใน ประจันการ นี้ ปฏิทิน อย่าง

ใหม่ได้ใช้อยู่ในประเทศที่รุ่งเรืองแล้วทุกประเทศ เว้นไว้แต่ประเทศ
รัสเซียประเทศเดียวที่ใช้ปฏิทินอยู่อย่างเก่า

หนึ่ง ทรงพระราชดำริเห็นว่า บัณฑิตโกลินทร ศกที่ใช้อยู่ทุกวันนี้
เป็นการสะดวกดีสำหรับใช้ในการประจุบันแต่อนาคตได้แล้ว แต่การใน
อดีตภคานั้น ถ้าจะมีบังคับให้ใช้ก็จะกระทำให้เข้าใจยากอยู่ที่จะต้อง
นับปีทวนถอยหลังเป็นปฏิโตมเรียกว่าก่อนรัตนโกลินทร ศก แต่ทรง
พระราชดำริเห็นว่า พระพุทธศักราชนั้น ได้เคยใช้ในราชการสำคัญ ๆ
มามิได้ขาด ดังเช่น มีในประกาศเพนบาญพเนกราชการสำคัญ เป็น
แต่ยังหาได้บังคับให้ใช้ในราชการทั่วไปไม่ ถ้าจะให้ใช้พระพุทธศักราช
แทนรัตนโกลินทร ศกแล้ว ก็จะเป็นการสะดวกแก่การอดีตใน
พงษาวดารของกรุงสยามมากยิ่งขึ้น

แต่ได้โปรดเกล้าฯ ให้คำนวณสอบส่วนดูดวงพระราชาของสมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งสมเด็จพระบรมอัยกาธิราช พระบาทสมเด็จพระ
พระจุลเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้โหรคำนวณไว้สำหรับ
ใช้จารึกแผ่นศิลาบรรจุพระเจดีย์ มีฉบับอยู่ในหอพระสุราลัยพิมาน
ในพระบรมมหาราชวัง แต่ที่กรมราชบัณฑิตนั้นก็ได้มีความว่า ได้
กระทำไว้ตามเกณฑ์เลขซึ่งเป็นหลักในคัมภีร์สุริยาตร์ แต่ใช้ศักราช
ซึ่งพระเจ้าอัญชน พระอัยกาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งไว้เมื่อ

วันที่ ๒ มีนาคม ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๙ หน้า ๒๖๘

ศักราช กลียุคได้ ๒๔๑๑ ฤกษ์ก่อน พระพุทธศักราช ๑๔๗ ปี วัน ประสูติ
วัน ครดิษฐ์ แต่ วัน ปรีณิพพาน ทั้ง ดำม ดวง พระ ชาตานี้ ตก อยู่ใน เดือน
เมษายน ตาม ปฏิทิน ทั้ง อย่าง เก่า แต่ อย่าง ใหม่ นั้น ทั้ง ขึ้น . แปลก กัน
แต่ เพียง วันที่ มี กำหนด ต่าง ๆ กัน เท่านั้น ควร นับ ว่า เป็น กาด กำหนด
อัน สมควร ที่จะ ถือ ว่า พระพุทธ ศักราช ซึ่ง ตั้ง ต้น แต่ ปี ปรีณิพพาน นั้น
ตั้ง ต้น ปี ใน เดือน เมษายน ได้ ถูก ต้อง ดี แล้ว

เพราะ เหตุ ทั้ง ปวง นี้ จึง ทรง พระ กรุณา โปรด เกล้า ๆ ให้ ใช้ พระ
พุทธ ศักราช ใน ราชการ ทั้ง ปวง ทั่วไป . แทน รัตน โกสินทร ศก ซึ่ง กล่าว
ไว้ใน ข้อ ๓ ตาม ประกาศ ลง วัน พฤษหิ คบตี เดือน สี่ แรม สิบสอง ค่ำ
ปี ชวด สัมฤทธิ ศก จุติ ศักราช ๑๒๕๐ เพราะ ฉะนั้น รัตน โกสินทร ศก
เท่าใด บวก ๒๓๒๔ เข้า แล้ว ก็ เป็น ปี พระพุทธ ศักราช เท่านั้น แต่ กำหนด
ปี อธิกสุรทิน ที่ กล่าว ไว้ สำหรับ กับ ปี รัตน โกสินทร ศก ใน ข้อ ๕ นั้น เพื่อ ให้
เป็น พระพุทธ ศักราช แล้ว ให้ลบ ๑๔๒ ฤกษ์ บวก ๒๕๘ อย่าง หนึ่ง อย่างใด
ก็ได้ เหมือน กัน เมื่อ ลบ ฤกษ์ บวก แล้ว เป็น จำนวน เลข เท่าใด เอา เลข ๔
หาร ได้ ชาติ ตัว ปีใด ปี นั้น เป็น อธิกสุรทิน ตาม ปฏิทิน อย่าง เก่า สำหรับ
ทำ ใน อดีตกาล ทั้งสิ้น แต่ ส่วน ปฏิทิน อย่าง ใหม่ ที่ ใช้ กัน อยู่ ทุก วัน นี้
ให้ลบ ฤกษ์ บวก แลเอา เลข ๔ หาร เหมือน อย่าง ว่า มา แล้ว นี้ เว้น แต่ ปีใด ๆ
แม้ว่า ๔ หาร ชาติ ตัว ได้ แล้ว . แต่ ว่า ปี นั้น เอา ๔๐๐ หาร ไม่ ชาติ ตัว

เล่ม ๒๙ หน้า ๒๖๙

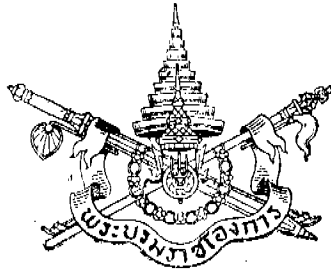
ราชกิจจานุเบกษา

วันที่ ๒ มีนาคม ๑๓๑

จะมีเศษ ร้อยหนึ่ง ฤๅสอง ร้อย ฤๅสาม ร้อยก็ดี ปีทั้งสาม อย่างนี้
เป็นปีปรกติสุรทิน ต่อเมื่อ ๔๖๐ ทารขาดตัวด้วยแล้วจึงเป็นปีอธิก
สุรทิน . นอกจากกำหนดปีที่กล่าวมาแล้วนี้ ส่วนวันแรมเดือนนั้น
ให้ไปตามประกาศเก่าที่อ้างมาข้างต้นนี้ทุกประการ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

เป็น พระพุทธศักราช ๒๔๕๕ วันที่ ๘๓๔ ฤๅปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศ

ให้ใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

ชาติติยัตติพอลภา

พล.อ. พิชเชนทร โยธิน

โดยที่จารัตประเพณีของไทยแต่โบราณมา ได้ถือวัน
แรม ๑ ค่ำเดือนอ้ายเป็นวันขึ้นปีใหม่ เป็นการสอดคล้องต้อง
กับคติแห่งพระพุทธศาสนา ซึ่งถือฤดูเหมันต์เป็นการเริ่มต้น
ปี ต่อมาจารัตอันนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปตามคติพราหมณ์ ซึ่ง
ใช้วันขึ้น ๑ ค่ำเดือนห้า เป็นวันขึ้นปีใหม่ ครั้นภายหลังเมื่อ

เล่ม ๕๘ หน้า ๓๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕

ทางราชการนิยมใช้สุริยคติ จึงได้ตั้งวันที่ ๑ เมษายนเป็น
วันขึ้นต้นปีมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๓๒

แต่ในนานาอารยประเทศทั้งปวง ตลอดถึงประเทศ
ใหญ่ ๆ ทางปลายบุรพทิศนี้ ได้นิยมใช้วันที่ ๑ มกราคมเป็น
วันขึ้นต้นปี การนิยมใช้วันที่ ๑ มกราคมนี้มีได้เกี่ยวข้องกับ
ลัทธิศาสนา จารีตประเพณี หรือการเมืองของชาติใด
ประเทศใด แต่เป็นการกำหนดโดยวิทยาการทางดาราศาสตร์
และนิยมใช้กันมาเป็นเวลากว่าสองพันปี เมื่อประเทศไทยได้
นิยมถือสุริยคติตามอย่างนานาประเทศแล้ว ก็เป็นการสมควร
อย่างยิ่งที่จะใช้วันที่ ๑ มกราคมเป็นวันขึ้นต้นปีเหมือนอย่าง
ประเทศทั้งหลาย เพราะวันที่ ๑ มกราคม ก็ใกล้เคียงกับ
วันแรม ๑ ค่ำของไทย และเป็นการใช้ฤดูหนาวเริ่มต้นปี การ
ใช้วันที่ ๑ มกราคมเป็นวันขึ้นปีใหม่ จะเป็นการสอดคล้อง
ต้องตามจารีตประเพณีโบราณของไทย ต้องตามคติแห่งพระ
บวรพุทธศาสนา และได้ระดับกับนานาอารยประเทศทั้งมวล

อนึ่ง ได้มีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติไป
ประดิทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๓ และพระราช

วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๓๓

บัญญัตินั้นก็เป็นอันใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นอันว่าทางรัฐนั้นได้ใช้วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันเริ่มปีใหม่แล้ว

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์ คณะสงฆ์และอาณาประชาราษฎร์ทั้งมวล นิยมถือวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ ให้ถือเป็นจารีตประเพณีของชาติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และขอให้ปีใหม่วันเริ่มขึ้นในวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ นี้ จงเป็นเวลารุ่งอรุณแห่งชีวิต ให้ชาติไทยได้รับความเจริญและก้าวหน้าขึ้นสู่ความรุ่งโรจน์ใหญ่หลวง ให้อาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงได้รับความร่มเย็นเป็นสุขทั่วกันเทอญ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๕๑๕

พระราชบัญญัติ

ปีประดิทิน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

อาทิติยทิพอาภา

พล. อ. พิษยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๑ หน้า ๔๒๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๓

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเปลี่ยนปีประติทินให้เหมาะสมแก่กาลสมัยและโบราณประเพณีของไทย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปีประติทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ปีประติทินนั้นให้มีกำหนดระยะเวลาสิบสองเดือน เริ่มแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ปีซึ่งเรียกว่า ปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ ให้สิ้นสุดลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ที่จะถึงนี้ และปีซึ่งเรียกว่า ปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้เริ่มแต่วันที่ ๑ มกราคม ต่อไป

มาตรา ๕ การกำหนดปีประติทินตามความในมาตรา ๔ ไม่กระทบกระเทือนถึงอายุบุคคลหรือถึงระยะเวลาซึ่งได้กำหนดไว้หรือต้องคำนวณตามกฎหมายหรือนิติกรรมซึ่งได้ประกาศใช้หรือได้กระทำขึ้นก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บรรดาเงินที่ทางราชการต้องจ่ายเป็นรายปี ซึ่งเริ่มแต่วันที่ ๑ เมษายน และเป็นการจ่ายล่วงหน้านั้น ถ้าได้จ่ายไปแล้วเติมปีสำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าได้จ่ายแล้วถึงสิ้นเดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ สำหรับเดือนต่อไปที่เหลือในปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จ่ายให้เพียง ๕ เดือนต่อจากนั้นให้จ่ายตามปีประติทิน

ในกรณีที่มิใช่เป็นการจ่ายล่วงหน้าหรือจ่ายล่วงหน้าแต่ไม่เติมปี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คำนวณเงินจ่ายให้สำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เพียงเก้าเดือน และให้ถือว่าเป็นการเสร็จสิ้นกันสำหรับปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ การจ่ายคราวต่อไปให้คำนวณจ่ายตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ และให้จ่ายตามปีประติทิน

มาตรา ๗ บรรดาเงินภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมใดๆ ที่มีกำหนดต้องเสียเป็นรายปี ซึ่งเริ่มแต่วันที่ ๑ เมษายน

เล่ม ๕ หน้า ๔๒๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๓

พุทธศักราช ๒๔๘๓ นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเต็มจำนวนสิบสองเดือน

ส่วนเงินภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียสำหรับปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเพียงสามในสี่ส่วนของจำนวนทั้งปี

มาตรา ๘ การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมใดๆ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติมีประสิทธิผล พุทธศักราช ๒๔๘๓ นี้ มีหัตถ์การกำหนดมีประสิทธิผลใหม่มีระยะเวลาสิบสองเดือน เริ่มแต่วันที่ ๓ มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัย และจารีตประเพณีของไทยแต่โบราณ

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี : ๑ มกราคม ๒๕๖๕

หัวข้อ: วันขึ้นปีใหม่ของไทย เริ่มวันที่ ๑ มกราคม ตั้งแต่เมื่อใด รวบรวมโดย นายเสมอ กาฬภักดี

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

วันขึ้นปีใหม่ของไทย เริ่มวันที่ ๑ มกราคม ตั้งแต่เมื่อใด รวบรวมโดย นายเสมอ กาฬภักดี

Link ภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ:

.....
.....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า)

วันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕